

Avui els meus mots destil·len tristesa per com la paraula exercirà simplement una funció substitutòria de la persona.

Però ella, la Maria Àngels Anglada, no havia estat una persona trista, sinó continguda, forta d'esperit i dolça de caràcter. Per això, intentaré que les meves paraules siguin al mateix temps contingudes, fortes i dolces, per evocar en uns breus mots la seva figura.

Fa avui poc més de tres anys, el dia de Sant Jordi quan ens va deixar feia exactament tres anys, que vaig tenir l'honor de fer la seva semblança en l'acte en el qual Figueres la nomenà filla adoptiva de la ciutat, una ciutat, Figueres, que ella estimava, com estimava Vic, on va néixer; però també, una ciutat que l'estimava, i l'estima. Em va impressionar, ara fa uns dies, quan l'acomiadàrem per darrer cop, coincidir amb tanta i tanta gent que volgué acompanyar-los, a ella i la seva família, en aquell moment: exalumnes de fa més de vint anys, veïns de Vilamacolum, amics de Girona, de Barcelona, de Vic naturalment... Tots coincidírem en una frase: era una persona que es feia estimar.

Però, tampoc no puc deixar de recordar l'emoció del minut de silenci que li fou dedicat el passat dia 24 d'abril a València en l'acte en defensa dels drets de les llengües catalana, basca i gallega. L'auditori, ple de gom a gom, dempeus i en profund silenci de respecte, coronat per un esclat espontani d'aplaudiments.

I és que la llengua, la llengua catalana, forma part de la Maria Àngels Anglada. Permeteu-me dir-ho en uns altres mots: la llengua catalana s'encarna en la Maria Àngels, sens dubte com a mitjà de comunicació, per a expressar els sentiments personals més íntims, però també per a transmetre cultura i per a fer-nos partícips del seu pensament, de les seves angoixes, dels seus interes-

sos, de les seves alegries, a través d'una obra escrita, poètica i narrativa, de primer ordre.

És cert que ella no fou una escriptora «mediàtica». Cert. Mai no va fer lluir la façana sense haver estructurat abans un sòlid edifici interior. Un interior ple de lletra, de música i de flors. Un interior ple de conviccions, que li permeté servir el país i la llengua i expressar les realitats més crues d'aquesta humanitat amb les paraules més dolces. Recordeu, per exemple *Quadern d'Aram*, una obra que hauria d'ésser de lectura obligada per a tots aquells que encara no són capaços de copsar el drama de Kosovo avui, com ho fou el de Bòsnia ahir, o el d'Armènia, el que viu el petit Aram, abans d'ahir.

Montserrat Vayreda la va qualificar d'«orfebre de la llengua», una expressió que reflecteix amb precisió el domini que l'escriptora tenia del llenguatge, la simplicitat amb què bastia les seves narracions, plenes, però, de subtileses i matisos. N'han resultat així unes obres cultes, plenes de poesia i d'humanisme, ben travades, impecables, però, al mateix temps, assequibles per a qualsevol tipus de lector.

Maria Àngels Anglada, membre numerària de l'Institut d'Estudis Catalans, darrerament vicepresidenta de la Secció Filològica, Creu de Sant Jordi, filla adoptiva de Figueres, guardonada amb importants premis literaris, no ens ha deixat; podrem seguir gaudint d'ella a través de la seva obra, que és com ella mateixa: delicada i fidel, dolça i sòbria, sobrietat densa de l'obra ben feta, continguda i documentada, equilibrada, serenament madura, culta i creadora de llenguatge.

El dia que Figueres la nomenà filla adoptiva, la Maria Àngels va cloure el seu parlament d'agraïment amb aquestes frases: «La fidelitat dels lectors és el do que més agraeix un escriptor, ja que com diu Marcial: "jo en tinc prou mentre torni sovint a les vostres mans".» Maria Àngels Anglada tornarà sempre a nosaltres per mitjà dels seus llibres. Tornarà a les nostres mans i a les d'aquells que ja coneixíem la seva obra; però també estic convençut que arribarà a les d'aquells altres que la descobriran com una de les grans autores de la nostra literatura.

MANUEL CASTELLET
President de l'Institut d'Estudis Catalans